

EVIL AND SELF

Alexandra Claudia Coroiu

Prof., PhD., „1 Decembrie 1918” University of Alba-Iulia

Abstract: The Evil is trying to show us that our life is so fragile - we can not do anything about it - that it is not worthwhile for us, the mortals, to choose the hard life without the material pleasures that God asks for. We can instead opt for a rewarding life easy to achieve, if we agree to let ourselves be led by the Devil. In their weakness with which they are endowed, people sacrifice their God for nothing - this gesture embodies the last step of cruelty, an absolute mystery, if we try to ask ourselves and analyze this gesture. How do we sacrifice God? Given that this act eventually occurs, what is our purpose in the universe if we already sacrificed ALL we had? It exists in humans, like any other animal species a surplus of sick, degenerate, feeble, sufferers that do manage to devastate true values - a much more serious problem than primates.

The Devil must be feared because of his achievements over the ages, one of which is old age - which, instead of diminishing his abilities, has made them more and more powerful, becoming all-knowing, shrewd, attributes that allow him to pass through vicious circles that might distract him from trying to reach his goal. The poison that evil spreads in the world is much stronger when it does not directly kill, but when it succeeds in making us believe that because of it we live. By direct destruction of the individual would also destroy the evil within him, an act that leads to a gradual but sure decline in the lastness of the latter. Thus, the more destroying it haunts our life, the less we can recognize it, the more effective his actions seem, the less dangerous he may be, because we can no longer identify and circumvent him.

Keywords: existence, determination, devotement, trust, sacrifice

Conceptul de „Rău” constituie o analogie permanentă cu morfeme din sfera „Diavolului”, astfel că în actualitate cele două lexeme își completează reciproc atât de intens particularitățile specifice, încât se recunoaște o contopire semantică a lor. Multitudinea studiilor efectuate până în prezent în domeniu, demonstrează că Răul în adevăratul sens al cuvântului nu există cu titlul cu care Binele există, cel dintâi nefiind decât o rea folosire a celui de-al doilea. Cercetătorii explică această chestiune drept un joc al disimulării, căci prin puterea sa de a înșela, Răul ne poate face să ne dorim un bine „mai bun” pe care ni-l înfățișează acesta, chiar dacă uneori nu este mai potrivit pentru noi decât cel vechi. Problema identificată și speculată că ar fi direct răspunzătoare de acest fenomen al conexiunii inproprii apare în momentul în care ființa umană percepe gravitatea gesturilor sale, iar consecințele nu întârzie să apară. Acest Bine-Rău de fapt, ne aruncă în mrejele nedoritului, care reprezintă deraierea Binelui către neant. Odată fapta săvârșită, urmează o coborâre a spiralei care se îndreaptă spre Infern, și are drept țintă anularea interioară a muritorului.

Dacă încercăm să îi opunem Diavolului viclenia, subtilitatea și inteligența rea, riscăm să devenim noi înșine răi. Cu alte cuvinte, cu cât putem să fim mai puternici folosind ajutorul Diavolului – care nu conține să ne ispitească și să ne ofere piste false de salvare – cu atât el va avea mai multe avantaje, țelul ultim al său fiind de a ne face asemenea lui. Realitatea este plină de răutatea care bânuie pretutindeni și singura modalitate de a fi izgonit este descoperirea Răului din noi înșine și anihilarea acestuia, înainte de a ne cuprinde și ultimul vlăstar neprihănit al vieții. Instanța malefică va încerca mereu să ne facă să ne abandonăm principiile morale considerate

sănătoase și va încerca să ne convingă să urmăm calea sa, demonstrându-ne că viața noastră este atât de fragilă – noi neputând să facem nimic în această privință – încât nu merită ca noi, muritorii, să alegem traiul greu, lipsit de plăceri materiale pe care Binele îl cere. Putem să optăm în schimb, pentru o viață plină de satisfacții ușor de obținut, dacă suntem de acord să ne lasăm conduși de către Diavol. El ne va ghida spre făgașul în care vom descoperi posibilitatea împlinirii tuturor dorințelor la care sufletul nostru râvnește.

Superfugiul utilizat adeseori de către Rău este acela de a convinge ființa umană că nu e direct răspunzătoare de faptele comise, că totul va rămâne un secret, dar prin săvârșirea acelei fapte va primi în schimb puterea pe care și-o dorește, putând astfel să guverneze Binele și Răul după voia lui, adică se va transforma în Dumnezeu însuși. Acest pact cu Diavolul constă în a câștiga lumea cu prețul plătit tot de către noi (de sufletul nostru, de umbra noastră, de libertatea noastră etc.) prin râvna de nestăvilit a omului pentru bogăție și putere. Cea mai amenințătoare formă de Rău este cea pe care noi nu o cunoaștem și nu o putem observa pentru a-i analiza substraturile. Dacă ni s-ar înfățișa nouă, apariția acestuia ne-ar înfricoșa mai puternic decât teama pe care o simțim în momentul în care săvârșim un păcat. În ipostaza în care omul ar putea „vedea” Răul, acesta ar fi mult mai circumspect, dar viclenia Diavolului se declară a fi neegalată, ținând cont de faptul că poate să se facă invizibil atunci când doar el se află în spatele faptelor noastre, iar noi nu îi simțim prezența. Dimpotrivă, poate susținem cu îngâmfare tot ceea ce am săvârșit pentru a ajunge la o asemenea performanță. Diavolul trebuie să fie temut datorită atuurilor sale pe care le-a obținut de-a lungul veacurilor, una dintre acestea fiind bătrânețea – care în loc să îi diminueze capacitățile, le-a sporit simțitor, devenind atotștiutor, șiret, atribute care îi permit să treacă prin diverse cercuri vicioase care l-ar putea distra din încercarea de a-și atinge țelul său. Otrava pe care Răul o răspândește în lume este mult mai puternică atunci când ea nu ucide în mod direct, ci atunci când reușește să ne facă să credem că datorită ei trăim. Prin distrugerea directă a individului s-ar distruge și Răul din interiorul lui, act ce are duce la o scădere treptată dar sigură a trăinicieii celui din urmă. Astfel, cu cât el ne bântuie mai distrugător viața, cu atât mai puțin îl putem recunoaște, cu cât faptele sale sunt mai eficiente, cu atât pare mai puțin primejdios, deoarece nu mai putem să îl identificăm și să îl ocolim.

Ființa umană este înger și fiară (pe rând fiecare), fiara constituind pentru înger un obstacol nedorit în drumul său spre atingerea scopului. Raporturile infinit ambigue ale fiarei și îngerului ne dovedesc că luând în calcul puritatea morală aproape inexistentă, impuritatea este ireparabilă sau definitivă, întâlnindu-se mai des decât cea dintâi. Corporalitatea este defavorabilitate și viața trupească este pur și simplu o negația care trebuie suprimată. Trupul este întruchiparea unei piedici fără de care sufletul ar exista mai intens.. În corpul lui de lut, spiritul se frânge încetul cu încetul, își suprimă existența în interiorul „carapacei” otrăvite, care în loc să își protejeze esența, modifică punctul acesteia de observare a lumii. Această prelucrare a perspectivei este una dăunătoare, o falsă imagine a lumii fiind afișată în fața noastră, la fel cum susține și Eminescu în poezia sa *Mortua est!*: „A fi? Nebunie și tristă și goală/ Urechea te minte și, ochiul te-nșală/ Ce-un secol ne zice ceilați o dezic./ Decât un vis sarbăd, mai bine nimic.” (*Mortua est!* 1884). Marele poet român conturează una dintre cele mai expresive imagini din literatura noastră, în care se conxentrează sub forma unei singure strofe întreaga filosofie a sufletului închis în trup. Și aici, se susține aceeași idee a „îngerului întemnițat” în trup, datorită purității sale absolute aflată în inconcordanță cu lumea reală exterioară în care ființa trăiește. Atât Nietzsche cât și Eminescu subliniază falsitatea imaginii înfățișată sufletului de către organele noastre care au rolul de a ne asigura conexiunea cu lumea prin comunicare, la fel ca un prizonier aruncat în spatele unor ziduri, spiritul râvnește la întoarcerea în nirvana – singurul loc în care și-ar putea regăsi liniștea.

În slăbiciunea lor cu care sunt înzestrați, oamenii își sacrifică Dumnezeu lor pentru nimic – acest gest întruchipând ultima treaptă a cruzimii, un mister absolut, dacă încercăm să ne întrebăm și să analizăm faptul. Cum să îl sacrificăm pe Dumnezeu? În condiția în care fenomenul are loc în cele din urmă, care mai este scopul nostru în Univers dacă noi am sacrificat deja TOT ce aveam? Există la om, ca la oricare altă specie de animal, un surplus de bolnavi, de degenerați, de nevolnici, de suferinzi, care însă reușesc devastarea adevăratelor valori – problemă mult mai serioasă decât în cazul primatelor. Cazurile fericite sunt, ca de fiecare dată, excepția – luând în considerare partea animalică neconfigurată a omului, devine imposibilitatea de a radia din sufletul omului ceea ce străbunii lui au întreprins constant, conturând niște predilecții generale. De fiecare dată în adâncul nostru se află „ceva” ce nu se lasă învățat, o parte de tăria unui granit al unei sorți spirituale, al unui scop predestinat al ființei umane. În absența unor dușmani externi, omul a ajuns un prizonier absolut al cugetului (un cuget împovărat), închis în învelișul impenetrabil al uzanței, acest animal pe care ai vrea să-l îmblânzești, această făptură care se mistuie de dorul pustiei de baștină, face din sine o aventură periculoasă în care poate risca și pierde totul. În opinia lui Nietzsche, urmarea despărțirii de acest trecut animalic prin declararea războiului contra instinctelor arhaice (pe care i se baza până atunci plăcerea), este surprinsă în noua înfățișare pe care Pământul a luat-o în urma acțiunilor noastre – de cele mai multe ori o înfățișare foarte tristă.

Răul este o rea-voire, o manieră prin intermediul căreia ne dorim ceea ce știm deja că întruchipează Răul. Așadar, Răul se deplasează în acest caz de la obiect la subiect infectându-l prin prezența lui atât de mult râvnită. De fiecare dată se află în ființa umană o intenție răuvoitoare care constă în a vrea rău, ceea ce duce la producerea Răului a cărui victimă se pretinde, uneori fără a conștientiza că prin faptele rele se ajunge la Răul în sine. În acest mod, posedând o voință înțesată de rele intenții, Răul inexistent începe să existe cu adevărat, primește o întrupare de la noi – faptă care se realizează prin absorbirea forței pozitive din interiorul individului. Persoana a cărei voință vrea un lucru cu gândul că este rău, pentru că îl consideră a fi rău sau pentru că a aflat în prealabil că este rău, această voință face ca lucrul voit să fie necurat prin simplul act de a-l dori. Ființa umană ispitită care își conștientizează vinovăția în fapta sa, și totuși cedează tentației, devine condamnată la fel cum este aruncat sub puterea Răului cel care înfăptuiește cu răutate o acțiune oarecare, cu ideea diabolică că lucrul acela este rău. Cei răi creează pentru cei pe care îi domină o societate bolnavă în miniatură, cauzând suferință în dorința lor continuă de a anihila Binele și de a susține propagarea Răului. Din păcate, în prezent Răul a descoperit mijloace mult mai rapide și mai eficiente de răspândire, ajungând la subjugarea Binelui prin numărul tot mai mare al aliaților săi.

Mult mai facilă și luminoasă se arată calea Răului în comparație cu cea a Binelui, care uneori poate lăsa impresia de inutilitate. Pentru Paul Ricoeur, filosof cu rădăcini protestante, Răul este înscris în inima subiectului uman (subiect extrem de complex în alcătuirea sa), care devine subiect doar atunci când acesta „este chemat” să fie. Într-un mod responsabil, „a fi chemat” înseamnă „a fi ales”, iar singura soluție de a nu te mai afla sub tutela Răului este „să ajungi să-l iubești pe Dumnezeu pentru nimic” pentru că Dumnezeu este „stăpân al binelui și răului”, deci al nostru. Acceptându-l pe Dumnezeu ca stăpân al nostru și iubindu-l necondiționat, primim fără ca noi să ne dăm seama, protecția Sa, adică nu vom mai fi desemnați de către Diavol din simplul motiv că nu vom mai fi pe placul său.

Dar există posibilitatea ca ceva să ia naștere din contrariul său? Totuși, una dintre condițiile dezvoltării și afirmării Binelui este lupta continuă împotriva Răului, fără a se ține cont de faptul că acesta se manifestă din exteriorul sau interiorul Binelui. Dacă stăm să analizăm situația, Binele se folosește de Rău pentru a se afirma (se face cunoscut prin antiteza în care se află mereu cu Răul),

fiind conștient de puterea pe care o deține. Totuși, această balanță nu se află mereu în egalitate, de fapt ar fi imposibil ca acest lucru să se întâmple, tocmai pentru că cele două forțe se manifestă prin intermediul individului – ființă dinamică, aflată mereu în proces de schimbare, adaptabilă, caracterizată prin dezideratul de a trăi după conceptul „carpe diem”, fără a se gândi la consecințe. De aici ia naștere și lupta permanentă dintre Bine și Rău, fiecare intenționând să își facă numeroși adepți printre oameni – singurele ființe prin care se pot afirma și își pot duce la bun sfârșit toate cele plănuite.

Sursa Răului își găsește rădăcinile în comportamentul Sinelui, în modul în care alegem să ne „organizăm” propria persoană, ținând în același timp cont de raportul nostru cu lumea exterioară: există o tentație răspândită de a nega realitatea cu egoismul său, totul pornind deci din mintea noastră. Lipsa aproape totală de instincte, modelul de comportament negativ, caracterizat prin invidie și răutate reprezintă un aspect semnificativ al urii umane. În cazul ființelor umane, instinctele speciei sunt substituite de către alegerea individuală dobândită pe parcurs, fiecare dintre noi fiind liber să își aleagă un anumit comportament pe care îl va adopta, putând astfel să refuze ceea ce este considerat normalitate, voința liberă constituind parte din realitatea umană fundamentală.

În majoritatea cazurilor, problematica Răului începe să se trezească în conștiința omului în momentul în care acesta a trecut prin anumite situații în care Răul și-a făcut simțită prezența în sine sau în jurul său (dar rar se întâlnește cazul în care ființa umană să simtă că este subjucată de către o forță malefică). Barbaria lucrează de fiecare dată prin intermediul oamenilor, vine în viața lor prin alți oameni în funcție de câtă răutate și ură se găsește în sufletul tău – Răul din interior fiind cel care aduce proporțional Răul exterior cu care se va produce contopirea. Această degradare apare în momentul în care individul își pierde o mare parte din identitatea de sine și devine o masă amorfă incapabilă de a vedea Răul, suflet lipsit de introspecție sau acceptare de sine. Masacrarea dispozitivelor responsabile cu detecția și narcotizarea Răului duce la inducerea demonicului și anunță prezența energiilor negative în interiorul insului, în timp ce puterile sufletului îndură o pervertire acută trecând de la o luptă interioară cu Răul din individul demonizat, spre o luptă exterioară cu cei din jur. După această anulare a sinelui, persoana rămâne secată de esență proprie, adică lipsită de orice trăsătură specifică umanului propriu-zis. Toate modalitățile prin care se produce rău Universului sunt prin intermediul „agenților Întunericului” care anihilează spiritul în totalitate, fiind manevrați în mod instinctiv de către o entitate malefică suprapământeană. Acest dușman al nostru reușește prin șiretenia și inteligența lui să copleșească muritorii, iar demonii urmărind toată această șaradă din astral, încearcă o mistificare a conștiințelor oamenilor, provocând suferința pentru ca apoi să poată aduce soluția – adoptând deci o falsă poziție salvatoare față de ființele vizate. Aplicând soluția care va rezolva dificultatea – problema și soluția ei fiind date de una și aceeași putere – omul începe să creadă în acea „inspirație” de unde provine soluția, iar câștigarea în totalitate a încrederii este urmată de faza subjugării absolute.

Începutul degenerării unei ființe este de fapt debutul posedării (demonizării) acesteia, act care implică preluarea autonomiei individului de către entități anorganice, denumite *demoni* (s.n.), neputând să existe degenerare fără demonizare. Degenerarea este modalitatea prin care în sufletul omului începe să acumuleze tot mai multă ură – energie psihică obiectivă, cu o origine și o cauză bine definite, nu doar o senzație subiectivă de disconfort. Această energie negativă ajunsă în sufletul omului este o manifestare specifică entităților anorganice care au invadat câmpul energetic al omului – subiectul acestui proces fiind ales împotriva voinței lui. Procesul degenerării este unul foarte subtil și care reușește să îl înfășoare pe degenerat și pe cei apropiați lui, într-un vâl al inconștientizării, o „pânză” a degradării calității relaționale. Acest vâl reușește să ascundă adevărul

și acoperă cu succes comportamentele deviate specifice subiectului, justificând ca fiind corecte și absolut normale toate aceste devieri abjecte și nemotivate.

Oamenii pot ajunge la degenerare și prin alegerea conștientă a Răului ca soluție în obținerea unei vieți materiale îndestulate și comode. Imaginea prinde contur în urma analizei consecințelor reale ale acestei alegeri, urmări care duc la o *moarte a sufletului*, adică la o aducere a acestuia în stare de latență, deoarece ființa umană își vinde sufletul demonilor printr-un târg conștient și primește astfel în sufletul său Răul care îi va mistui întreaga existență materială și care va marca trecerea sa prin viață. În schimb primind energie (chiar dacă negativă), agresivitate, ură, inteligență – atuuiri care îl pot duce pe om spre culmi, omul dobândește o viață pământească care stârnește invidia apropiaților, atrăgând alte suflete în această capcană. În momentul în care apare chiar și o umbră a intenției de a se abandona Răului, acestuia îi este mult mai ușor să pună stăpânire pe individ. Ființele care devin slugi ale demonilor fac această alegere în mod conștient și benevol, neexistând nimeni care să fie subjugat de către forțele Răului fără voia sa, problema apare însă la modalitatea în care este percepută această dominare, pentru că de cele mai multe ori omul nu conștientizează gravitatea reală a situației. Oamenii răi sunt răi pentru că aceasta este dorința lor, dar de la răutatea specifică umană până la demonizare, drumul este unul lung. În spatele răutăților mărunte pe care le săvârșește un om stă libertatea sa de a alege, folosită însă de multe ori în sens negativ. Cu cât o persoană este mai rea, cu atât mai rea vrea să devină – aceasta fiind una dintre urmările stăpânirii Răului asupra ei. Ceea ce nu pot (și uneori nici nu încearcă) să înțeleagă acești oameni la început, este că odată aleasă calea Răului ca soluție de a reuși în viață, nu-și mai aparțin. Pactul cu diavolul își prezintă mai întâi părțile benefice pentru om, răsplata luându-și-o la finalul acestuia. Pe tot acest parcurs sufletul coboară pe niște trepte ale decăderii, după fiecare pas nulitatea așternându-se înapoia sa, fiind deci un drum fără cale de întoarcere. În naivitatea sa, omul crede că energia, puterea, bunăstarea, toate provin de nicăieri și nimeni nu observă că tot ceea ce se folosește și are ca sursă Răul, este plata demonilor pentru cumpărarea sufletului omenesc. De aici omul nu mai este om, încetul cu încetul el va fi reprezentat doar prin întruparea fizică, iar toate celelalte lucrări sunt manevrate după bunul plac al Diavolului. Posedarea, din câte se cunoaște, este foarte rar întâlnită. Răul uman pe de altă parte, e un fenomen comun, dar relația dintre cele două concepte este destul de obscură, deoarece există o anumită relație și între răul uman și Diavol. Odată cu primirea energiei demonice omul începe să sufere încetul cu încetul procesul de degenerare: începe să înțeleagă că este schimbat, că nu mai este precum era înainte, nu își mai poate controla reacțiile pe care le are etc. Aflați într-o transă a conștiinței difuze, acești oameni află cu groază că odată cu energiile Răului de care s-au folosit, sufletul lor a găzduit o mulțime de energii distructive pentru lumea lor – energii care nu îi mai vor părăsi atât timp cât va mai fi ceva de anihilat. Precum afirma și Cotton Mather în lucrarea *The History of Witchcraft and Demonology* (London, 1926), a lui Montague Summers, Răul încearcă să atragă noi aliați prin apel la toate mijloacele de care dispune.

Punctul culminant apare în momentul în care psihicul intră în stăpânirea deplină a demonilor, odată transformat omul într-un simplu organism biologic complet manipulat de către entitățile demonice, ajunge într-un moment de cotitură în care nu mai vrea să recunoască Răul din el însuși, fuge de propria conștiință, psihic fiind vrăjit complet de energia demonică. În încercarea de a fugi de sentimentul de vinovăție și de Răul deja instalat în propriul suflet, oamenii se dedică adesea în mod fanatic activităților lor cotidiene, preocupare ce „amortizează” o parte din această prăbușire. Această secvență este urmată de începerea „războiului” cu cei din jur, lupta cu cei asupra cărora tot ei și-au aruncat mizeria din suflet, urmat de convingerea naivă că prin distrugerea celorlalți problemele tale vor lua sfârșit. Se întâlnește adeseori și apariția dorinței oarbe de a vrea

să ai alături de tine semeni care să treacă prin aceleași chinuri cumplite, pentru simplu fapt că se întrezărește teama de a nu sfârși în singurătate, astfel pur și simplu Răul te îndeamnă să atragi după tine pe toboganul autodistrugerii alte câteva suflete nevinovate a căror existență va fi răvășită fără un motiv concret. Cei aflați sub stăpânirea duhurilor rele sunt „trăiți” și „gândiți” de către altcineva care le impune ce să facă, cum să perceapă lumea, cum să gândească și la ce să se gândească. Sufletul lor fiind format din energie pozitivă și negativă, în absența energiei pozitive necesare, aceasta este înlocuită cu energie negativă (devenind majoritară, deci stăpână). Absența sau degradarea conștiinței de sine contribuie la creșterea gradului de dificultate al percepției depline a consecințelor actelor pe care le săvârșesc în mod repetat, devenind astfel consecvenți în acțiunile care au drept finalitate Răul. Trăind într-un fals existențial, indivizii degenerați suferă de un sistem psihic diminuat ce duce la o autodistrugere lentă dar sigură, alimentată de ura investită în războiul declarat vieții și semenilor în general.

Această barbarie a sufletului este omniprezentă sub aspectul unui comportament distructiv atribuit omului, conduită care de cele mai multe ori are tendința de a se extinde, obținându-se astfel o nouă accepțiune a acestui concept care poate fi cadrat ca un morfem metafizic ce definește una dintre cele două aspecte aflate la antipod, ipostaze în funcție de „lucrările” cărora omul se hotărăște care este direcția ce se vrea a fi urmată. Astfel se justifică principiul socratian conform căruia numai dialectica reușește să smulgă sufletul din această barbarie cu scopul de a-l face să ajungă *dincolo de el însuși*, aproape de lumina Binelui. Primitivitatea sufletului care zace în interiorul nostru își denotă prezența prin această povară ontologică care îl trage în jos și îi susține complacerea sa în mlaștina instinctelor. Această viziune tradițională a „mlaștinii” sufletești sau a „mocerii lui Hades” se întâlnește în gândirea platoniciană, aici termenul de „barbarie” sugerând faptul că străfundul sufletului omenesc este la fel de opac precum o mlaștină, adică impropriu deschiderii spre lumină, iar semnul decadenței este reprezentat de interiorizarea insului.

Universul este astfel construit încât evoluția care ar duce la atingerea un nivel mai înalt de existență este posibilă doar cu un efort considerabil din partea oamenilor. Progresul scânteii vieții din lutul rece al pământului, a aspirațiilor morale din ura feroce care întetește lupta pentru existență, a inteligenței, gândirii și previziunii din indiferența amorfă a ceva lipsit de rațiune reprezintă diferențierea omului de fiară și se datorează unor strădanii extraordinare a fiecărei generații anterioare. Dacă am putea birui fără niciun efort greutățile cu care ne este presărat drumul, dacă lumea ar fi de la un capăt la celălalt numai plăcere și virtute, nu am mai avea parte progresul niciun fel de ideal, pentru că toate lucrurile ar fi inoculate cu încântare paradisiacă. Suferința declanșează dorința de fericire, iar deficitul stimulează pe cea de îmbunătățire, ambele reprezentând schimbări majore în existența noastră, dar în cazul în care aceste modificări ar reprezenta un succes permanent, nu ar mai fi nimeni nevoit să lupte împotriva relelor, nu s-ar mai cere nicio virtute, dar nu ar mai exista nici conceptul de Rău, deci nici cel de Bine. Și unde ar putea să ducă o anulare a tot ce există – căci în cele din urmă această confruntare dintre cele două forțe arhaice constituie coloana vertebrală a întregii existențe, a tuturor entităților. Acest lucru ar crea un plictis infinit care ar cuprinde întreg Universul, în timp ce diferențele dintre oameni nu ar mai fi sesizabile – traiul într-o lume lipsită de diversitate fiind imposibil pentru niște ființe atât de capricioase precum oamenii.

Cioran afirma cu fermitate că seminția nu poate fi mântuită „în bloc”, deoarece fiind cufundată în minciună și destinată unui adevăr inferior, ea va confunda mereu aparența și substanța. În existența cotidiană, este imposibil să distingem între cele două, iar ceea ce putem face, e ceea ce facem efectiv – trecem neîncetat de la o teză la alta, mulțumiți fiind că putem evita (pentru moment) să facem o alegere care nu ar rezolva niciuna dintre problemele noastre imediate.

Ororile rătăcitoare prin Univers fac parte integrată din substanța Răului, iar în lipsa lor întregul nu ar mai fi un întreg. De aceea, sfidarea, umilirea și spulberarea lui Dumnezeu și a Destinului este reprezentată de sinuciderea pură și conștientă.

Fiecare dintre noi are în alcătuirea sa o părticică supusă Răului, fie că aceasta este mai mare, fie mai redusă, controlabilă sau imposibil de controlat, latentă sau activă. Dar totul depinde în mare parte de gradul în care reușește să ne stăpânească ea pe noi. În libertatea de care dispunem, am ajuns să deținem o vulgaritate care ne face să acceptăm fără a fi deranjați orice în această lume, putând îndura nefericirile vieții (în timp ce blestemăm Viața), ne lăsăm târâți de înflăcărea dorinței, (în timp ce refuzăm Dorința). În însăși acceptarea existenței cu rele și cu bune este un fel de josnicie smulsă din lașitatea noastră. Trăim în conformism, din tendința de imitație, din frica de a fi original și de a hoinării prin necunoscut, de teama de a avea responsabilități. Această resemnare caracteristică mai mult unei mașinării constă în mimarea unui fals entuziasm definit prin figurarea în toate „registrele”, dar fără un loc în timp numai al tău.

BIBLIOGRAPHY

1. Cioran, Emil *Demiurgul cel rău*, traducere din franceză de Emanoil Marcu, Ediția a II-a revăzută, Humanitas, București, 2006
2. François, Jean, *Barbaria interioară. Eseu despre „imundul” modern*, traducere din limba franceză de Valentina Bumbaș-Vorobiov, Paralela 45, Pitești, 2005
3. Nietzsche, Friedrich, *Opere complete 6. Dincolo de bine și de rău. Despre genealogia răului*,
4. Peck, M. Scott, *Psihologia minciunii. Speranța de a vindeca răul uman*, Ediția a II-a, traducere din limba engleză de LUCIAN POPESCU, Cartea Veche, București, 2012
5. Pleșca, Liviu, *Știința răului. Degenerarea indivizilor și popoarelor*, Eikon, Cluj-Napoca, 2014
6. Popescu, Hristache, *Răul – hrana noastră cea de toate zilele*, Editura H. P., București, 2009,
7. Ricoeur, Paul, *Răul. O sfidare a filosofiei și teologiei*, traducere din limba franceză de Bogdan Chiu, Editura ART, București, 2008, pp. 10/ 30.
8. Rougemont, Denis, *Partea diavolului*, traducere de Mircea Ivănescu, București, 1982